

FELSEFE

Soru Kitabı

Zehra Hekimoğlu - Naime Arslan

VIDEO ÇÖZÜMLÜ

Yeni Nesil
Sorular

MEB Müfredatına Uygun
Farklı Soru Tiplerinde
Full Video Çözümlü
Kazanım Testleri
Uygulama Testleri
Sınav Testleri

Akıllı Tahta

polimat

1. ÜNİTE

Felsefeyi Tanıma

Felsefeyi Tanıma.....	8
Felsefeyi Tanıma (Sınav Testi).....	16

2. ÜNİTE

Felsefe ile Düşünme

Felsefe ile Düşünme.....	20
Felsefeyi Tanıma (Sınav Testi).....	28

3. ÜNİTE

Felsefenin Temel Konuları ve Problemleri

Varlık Felsefesi.....	32
Bilgi Felsefesi.....	36
Bilim Felsefesi.....	40
Ahlak Felsefesi.....	44
Din Felsefesi.....	48
Siyaset Felsefesi.....	52
Sanat Felsefesi.....	56
Felsefenin Temel Konuları ve Problemleri (Sınav Testi).....	60

4. ÜNİTE

Felsefi Okuma ve Yazma

Felsefi Okuma ve Yazma	64
Felsefi Okuma ve Yazma (Sınav Testi)	68

5. ÜNİTE

MÖ 6. Yüzyıl ve MS 2. Yüzyıl Felsefesi

MÖ 6. Yüzyıl ve MS 2. Yüzyıl Felsefesi	72
MÖ 6. Yüzyıl ve MS 2. Yüzyıl Felsefesi (Sınav Testi)	80

6. ÜNİTE

MS 2. Yüzyıl ve MS 15. Yüzyıl Felsefesi

MS 2. Yüzyıl ve MS 15. Yüzyıl Felsefesi	84
MS 2. Yüzyıl ve MS 15. Yüzyıl Felsefesi (Sınav Testi)	92

7.
ÜNİTE

15. Yüzyıl ve 17. Yüzyıl Felsefesi

15. Yüzyıl ve 17. Yüzyıl Felsefesi	96
15. Yüzyıl ve 17. Yüzyıl Felsefesi (Sınav Testi)	104

8.
ÜNİTE

18. Yüzyıl ve 19. Yüzyıl Felsefesi

18. Yüzyıl ve 19. Yüzyıl Felsefesi	108
18. Yüzyıl ve 19. Yüzyıl Felsefesi (Sınav Testi)	116

9.
ÜNİTE

20. Yüzyıl Felsefesi

20. Yüzyıl Felsefesi	120
20. Yüzyıl Felsefesi (Sınav Testi)	128

Cevap Anahtarı	131
----------------------	-----

|| 1. ÜNİTE

Felsefeyi Tanıma

► Felsefeyi Tanıma	8
--------------------------	---

1. Felsefe ile uğraşsın veya uğraşmasın herkes kendine göre bir felsefe tanımı yapabilir. Bu konuda insanları sınırlayan herhangi bir kural söz konusu değildir. Çünkü ömrünü felsefeye adanmış filozoflar bile ortak bir tanım üzerinde buluşmamışlardır. Herkesin felsefe tanımı kendi yaşamını temel alarak şekillenmektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine varılabilir?

- A) Felsefenin nesnel bir tanımı yapılabilir.
B) Felsefe tümel bir etkinliktir.
C) Felsefe öznel ve özgün bir uğraştır.
D) Felsefe birleştirici ve bütünlleştiricidir.
E) Felsefe düşünürlerden bağımsızdır.

2. Felsefe sıradan uğraşları aşan bir etkinliktir. Bu nedenle özgür düşünmeyi gerektirir. Aynı şekilde, düşüncelerin özgürce dile getirilmesi ve yaşama yansıtılmasının önü daima açık olmalıdır. Aksi durumda felsefe, felsefe olma özelliğini yitirir.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi felsefe için önem taşımaktadır?

- A) Farklı görüşlere hoşgörü ile yaklaşan demokratik bir ortam
B) Mutlak bilginin araştırılmasını destekleyen bir düzen
C) Pratik amaçlı bilginin varlığını ön plana çıkaran bir sistem
D) Otokratik bir yönetimin varlığını destekleyen bir toplum
E) Rahat ve huzurlu bir ortam isteği taşıyan halk

3. Çoğu insan felsefe ile uğraşmaz. Ancak, felsefeye günlük yaşamında somut olarak yer vermeyen insanlar bile, dolaylı da olsa felsefenin etkilerinden kurtulamazlar. Çünkü, günlük yaşantımız bile filozofların düşüncelerinin etkisi altındadır. Örneğin, günlük yaşamın en ince ayrıntılarını düzenleyen yasalar, siyaset felsefesinin ve filozofların düşüncelerinden etkilenecek oluşurlar.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Sıradan, basit bir etkinlik olduğu
B) Sıradışı ve ilginç bir etkinlik olduğu
C) Toplumsal yaşamı etkilediği
D) Birikerek zamanla olgunlaştığı
E) Toplum yaşamından bağımsız olduğu

4. Yaşamını devam ettirme kaygısı duyan insanlar felsefe yapamazlar. Çünkü felsefe; "Karnımı nasıl doyururum, kışın soğuktan nasıl korunurum?" gibi günlük gereksinimlerinin kaygısını taşıyan insanların ürünü değildir. Felsefe, rahat insanın uğraşdır. Felsefe yapan insanın, boş zamanı olmalıdır. Filozof, zamanını bilerek ve isteyerek düşünmeye ayıran kişidir.

Bu parçaya göre, bir filozofun verimli çalışabilmesi için aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

- A) Günlük yaşamın kaygılarından uzaklaşmamasıdır.
B) Bu uğraşından maddi kazanç elde etmelidir.
C) Filozoflara ayrıcalıklı davranılmalıdır.
D) Rahat ve huzurlu bir yaşam sürmelidir.
E) Düşünmeyi zorunlu bir uğraşa dönüştürmelidir.

5. Felsefe hiçbir dönemde mutlak değildir ve her durum için geçerli olabilecek bilgi üretme kaygısı taşımamaktadır. O doğruyu buldum iddiasında değil, doğruya ulaşmak gayretindedir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Mantık ilkelerine uygun olduğu
B) Evrensel doğruyu aradığı
C) Göreceli ve esnek olduğu
D) Neden sonuç bağlantısı kurduğu
E) Uygulamaya yönelik olduğu

6. Çiçeğin kurduğunu gören çocuk şaşkınlıkla sorar: "Aaa... bu çiçeğe ne oldu?" annesi "Kurudu" der. "Kurunca ne olur?" der çocuk, annesi cevaplar: "Çiçek ölmüş olur." Çocuk hemen yeni bir soru sorar: "O zaman dedem de kuruduğu için mi öldü?" Annesi ne diyeceğini bilemez bu soru karşısında. Çünkü bilir ki ne cevap verse, arkasından bir başka soru gelecektir mutlaka. İşte filozof da bu çocuk gibidir, öğrendikçe öğrenmek, sordukça sormak ister.

Parçadaki benzetmeye göre, filozofu yeni sorular sormaya iten aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Yeni öğrenmelere istekli olma
B) Sorunları çözme
C) Merak etme
D) Anlamaya çalışma
E) Bildikleri ile yetinme

7. Toprağa yerleşmeden önceki dönemlerde yaşayan avcı ve toplayıcı toplumlarda felsefe ile ilgili herhangi bir bilgiye sahip değiliz. Zor doğa koşullarına karşı hayatta kalma savaşı veren bu insanlar, hayatın anlamı ve evrenin özü gibi konularda derin düşüncelere dalma fırsatı bulamamışlardır. Bu türden sorulara ilk kez, yerleşik yaşama geçen, toprağı ekip biçen toplumlarda rastlanmaktadır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Avcı ve toplayıcı gruplarda düşünce sistemi gelişmiştir.
B) Evreni anlamaya yönelik sorular ilk kez yerleşik toplumlarda görülür.
C) İlkel dönemde felsefe ile ilgili bilgiler vardır.
D) İnsanlar ilk dönemlerde daha derin sorular sormuştur.
E) Doğa koşulları ilk insanları sosyal yaşamdan uzaklaştırmıştır.

8. İnsanın sonu gelmez merak duygusu, onun çeşitli yolculuklara çıkmasına neden olur. Felsefe de bu yolculuklardan birisidir. İnsanın diğer canlılardan ayrılmasına neden olan bu bilme ve anlama arzusu, aynı zamanda ona daha önce hiç dokunulmadık yeni alanlar açar.

Buna göre felsefenin ortaya çıkmasında öncelikle önemli olan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilme tutkusu
B) Gündelik ihtiyaçlar
C) Bilimsel bilgi
D) Eleştirme isteğı
E) Teknolojik gelişmeler

9. Düşünür. “ Son sözünüz nedir?” sorusuna: “Felsefe de son sözün olmayacağıdır.” diye cevap verir.

Düşünürün bu cevabı, felsefenin hangi özelliğini dile getirmektedir?

- A) Sistemli ve düzenlidir.
B) Evrenseldir.
C) Sorgulayıcıdır.
D) Mantık ilkelerine uygundur.
E) Bitmişlik yoktur.

10. Ben kimim? Niçin bu dünyadayım? Evren nedir? Yaşamın anlamı nedir? Gerçek mutluluk nedir? gibi sorular felsefenin sorduğı sorulardır. Her insan yaşamının belli bir döneminde bu soruları sorsa da filozoflar diğer insanlardan farklı olarak derinlemesine sorgular. Her filozof da verdiği cevapla ve desteklediğı argümanla bir diğerinden ayrılır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Felsefe sorularının cevabı nesnel niteliktedir.
B) İnsan zihnindeki soruların tümü felsefenin zeminini oluşturur.
C) Felsefe ile uğraşan kişi, evrenin sırlarını bulmayı hedefler.
D) Felsefe sorularının cevapları öznelidir.
E) İnsan felsefe sorularına olgusal cevaplar arar.

11. Felsefede sorulardan çok cevaplar değişkenlik göstermektedir. Her filozof, sorulara kendi içinde bulunduğu tarihsel ve sosyolojik koşullarından etkilenerek cevaplar vermiştir. Bu durum da felsefi sonuçların kesinlik taşımadığını gösterir.

Bu parçadan felsefeyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Felsefe göreceli cevapların olduğu bir disiplindir.
B) Filozof içinde bulunduğu koşullardan etkilenerek felsefi sorunlara yaklaşır.
C) Filozoflar aynı sorulara farklı cevaplar verir.
D) Felsefede nesnel sonuçlara ulaşmak mümkün değildir.
E) Filozofların konularla ilgili ulaştığı sonuçların değeri yoktur.

12. Hikmet, evrende bütün olup bitenlerin esasını bilmektir. Felsefe de bilginin peşinde koşan ve bilgiyi seven bir kişinin düşünme etkinliğidir.

Bu açıklamada anlatılmak istenen aşağıdaki yargılardan hangisidir?

- A) Felsefe öznel bir düşünce biçimidir.
B) Felsefe hikmeti kapsayan bir disiplindir.
C) Filozof evrendeki tüm olup bitenleri bilir.
D) Felsefe hikmetin sahip olduğu bilgilerin peşindedir.
E) Felsefi bilgi olgulara dayanmaktadır.

1. Felsefe genellikle bilimin dışında kalan, ancak akla uygun olarak temellendirilen sorular üzerinde düşünen bir etkinliktir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefenin sorduğu sorulardan birisi olamaz?

- A) Bilginin kaynağı nedir?
B) Yaşamın anlamı nedir?
C) Erdemli davranışın nedeni nedir?
D) Yağmurun yağma nedeni nedir?
E) Evrenin ana maddesi nedir?

2. İnsanın olduğu her yerde kendini gösteren felsefe, hiç kimsenin tekelinde olmayan bir bilgi türüdür. Kalıplaşmış her türlü dogmaya karşı çıkan felsefe, olayların arkasındaki gerçek nedene ulaşmaya çalışır. Çelişkili ifadelerle vermeden, tekil olanı aşarak, "geniş" düşünmeyi önerir.

Bu parçada, felsefeye ait özelliklerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Eleştirelilik
B) Genellik
C) Tutarlılık
D) Evrensellik
E) Öznellik

3. Nermi Uygur'a göre felsefe bir araştırmadır. Araştırma sorularını sık sık yenileyen bir çalışma biçimidir. Her araştırma gibi felsefe de yeni sorulara açıktır. Nerede sorular hep aynı kalmışsa orada felsefe, araştırma olmaktan çıkmış demektir. Felsefenin değişmez bir yapısı yoktur. Aksine değişik sorularla kendini korur, geliştirir ve ayakta tutar.

Buna göre, felsefe hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sorduğu soruları sürekli yenileyen, dinamik bir etkinliktir.
B) Bilimlerin yol göstericisi ve denetleyicisidir.
C) Ortaya çıktığı dönemin özelliklerini yansıtır.
D) Değişmeyen statik bir yapıya sahiptir.
E) Sınırlı bir alana ait olan etkinliktir.

4. Felsefe, insanı yaşadığı dünya, diğer insanlar ve kendisi üçgeninde sorgulamalara sürükler. İnsanlar felsefe aracılığıyla başka insanların farklı düşünebileceğini öğrenir. İnsanoğlu, kendi düşüncesine körü körüne bağlanmak yerine çevresini eleştirel gözle incelemeyi, kendi varlığını diğer insanlar ve evren gerçeğini göz önünde tutarak tanımlamayı felsefe sayesinde gerçekleştirir.

Parçada aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefenin konusu
B) Felsefenin zorluğu
C) Felsefenin işlevi
D) Felsefenin anlamı
E) Felsefenin gereksizliği

5. Bilim insanı, bu ünvanını ürettiği kuram ve yasalarla elde etmiştir. Filozof ise sahip olduğu ünvanı yarattığı felsefi sisteme borçludur.

Bu parçaya göre, felsefe ve bilimin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ürün niteliğinde bilgiler sunma
B) Eleştirel olma
C) Kümülatif olma
D) Mantıksal tutarlılık gösterme
E) Merak ve hayrete dayalı olma

6. İlk zamanlar, ekili arazilere yabani hayvanlar zarar vermekteydi. Ekinlerini bu hayvanlardan korumak için onları bir yere kapatmayı deneyen insanoğlu, böylece hayvanların evcilleştirilebileceğini ve onlardan yararlanılabileceğini fark etmiştir. Bundan sonra, yabani hayvanlar evcilleştirilmiş, çeşitli amaçlar için onlardan yararlanılmıştır. Böylece yaşam biraz daha kolaylaşmıştır.

Bu parçaya dayanılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgi, insan yaşamını kolaylaştırır.
B) Bilmek, egemen olmaktır.
C) Günlük yaşamın problemlerine çözüm arayışları yeni bilgileri doğurur.
D) Bilgi, bazen tehlikelere yol açar.
E) Uygarlık seviyesinin gelişmesinde bilgi rol oynar.

7. Felsefe, insanın içinde yaşadığı evreni, ilişkileri, değerleri, anlama ve yorumlama çabasıdır. Anlama ve yorumlama isteği, insan için önemli bir gereksinimdir. Filozoflar sorular sorarak yaşama anlam katma ve huzur bulma çabasıdadırlar.

Bu parçada, felsefenin hangi özelliğinden söz edilmektedir?

- A) Felsefenin sorularına cevap vermek güçtür.
B) Felsefe insanları günlük yaşamdan uzaklaştırır.
C) Felsefe sorularıyla insanlar uzun süre meşgul olmuştur.
D) Felsefe insan üstü çaba gerektiren bir uğraştır.
E) Felsefe insanların sorularını yanıtlar, yaşamı anlamlı kılar.

8. Felsefe var olan bilgilerin tekrar tekrar ele alınarak irdelenmesidir. Her tekrarda felsefenin kıvrımları farklı desenlerle süslenir. Filozof bilgileri her eline aldığı anda onda farklı güzellikler bulan bir sanatçı gibi durmadan nesnesini izlemektedir.

Parçada felsefenin hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Varlığı parçalara ayırması
B) Varlığı sistemli olarak incelemesi
C) Aklın ilkelerine dayalı bir bilgi olması
D) Eleştirel ve yenilikçi bir düşünceye dayanması
E) Bireysel özellikleri ön plana çıkarması

9. Felsefe bir disiplin olarak sorularla doğar. Sorularla büyür ve yine sorularla gelişir. Ancak felsefi sorular diğer soru türlerinden farklıdır. Felsefe, hiçbir zaman var olanla yetinmez. Bu sebeple de filozof zihnini sürekli yeni arayışlarla yorar. Böylece yaşamı, varlığı, bilgiyi ve değerleri daha da anlamlı bir hâle getirmiş olur. Kendini tanıma ve bilme arzusu ile başlayan bu serüven “Ben kimim?”, “Evren nedir?”, “Doğru nedir?”, “Güzel nedir?”, “Adalet nedir?” gibi birçok soru soruyu da sorularına katarak devam eder.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, felsefi soruyu diğer sorulardan ayıran özelliklerden biridir?

- A) Kesin cevaplarının olması
B) Olgusal yapıda olması
C) Var olanla yetinmeyip, yeni arayışlarda olması
D) Dogmatik bir yapıda olması
E) Öznellikten uzak olması

10. Düşünen insanların gerçeklere yaklaşmamları veya onlara yüz çevirmeleri imkansızdır.

Bu görüş, aşağıdaki yargılardan hangisiyle paralellik gösterir?

- A) Gerçeğe yönelmek ve ilişki kurmak düşünen insanın özelliğidir.
B) Düşünmek sadece insana ait bir özelliktir.
C) Gerçeğe yaklaşmak ateşe yaklaşmak kadar tehlikelidir.
D) Yaşayabilmek ancak gerçekleri anlamakla mümkündür.
E) Birey gerçekle uğraştıkça kendine güvenini yitirir.

11. Filozof yaşadığı dünyayı ve evreni anlamak için ,kendisine sunulan her türlü bilgi,deney,algı ve sezgi sonuçlarından oluşan malzemeyi kendi bilgi,deney,algı,sezgi ve yeteneklerine göre yeniden düşünen, analiz eden ve aydınlığa kavuşturandır.

Bu parçada, filozofun taşıması gereken özellik aşağıdakilerden hangisinde vurgulanmaktadır?

- A) Var olanı obektif inceleme
B) Öznel çözümler üretme
C) Kesin bilgiye sahip olma çabası
D) Evrensel ilkeler peşinde olma
E) Çok fazla bilgiye sahip olma

12. Fizik, kimya, biyoloji, astronomi, jeoloji gibi bilimler, doğa bilimleri olarak adlandırılır. Amacı; doğanın yapısını ve işleyişini anlamak ve açıklamak olan doğa bilimlerinin temel aldığı ilke, nedensellik ilkesidir. Bu ilkeye göre aynı koşullar altında aynı nedenler hep aynı sonuçları verir. İşte doğa bilimleri bu ilkedен hareketle doğada ortaya çıkan olaylar arasındaki ilişkileri kavramaya çalışır; sonra da bu ilişkileri doğa yasaları şeklinde ifade ederek, öngörü olanağı sağlar.

Buna göre, doğa bilimlerinin insanlık için önemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sistemli düşünmeyi gerçekleştirir.
B) Akılcı yöntemleri kazandırır.
C) İnsanın doğayı kontrol altına almasını sağlar.
D) İdeal yaşamın kurallarını ortaya koyar.
E) Olması gereken kuralları belirler.

1. Felsefe, felsefe yapanın, algılamalarından ve değerlerinden bağımsız değildir. Felsefenin sorularının tüm insanlık için ortak olduğu düşünülebilir. Ancak, soruların soruluş biçimi ve yanıtları, yanıtların yorumlanması, filozofun yaşantılarıyla iç içedir. Çünkü filozof da bir insandır ve deneyimlerinden etkilenmektedir. Bu nedenle felsefe tarihine baktığımızda, aynı soruya farklı yöntemlerle, farklı yanıtlarla açıklık getirildiği görülmektedir.

Bu parçaya dayanarak, felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Felsefe filozofun ürünüdür, ondan ayrı düşünülemez.
B) Filozofun düşüncelerinde deneyimlerinden izler vardır.
C) Felsefe tarihi aynı soruya verilen farklı yanıtlarla doludur.
D) Felsefenin soruları tüm insanlık için ortaktır.
E) Felsefe, sujeden arındırılmış nesnel bilgidir.
2. Felsefede soru sormak esastır. Felsefenin amacı mutlak doğruya ulaşmaktan çok, onu aramaktır. Yani felsefe bir tür sürekli arayıştır. Çok geniş bir alanda gerçekleşen bu arayışın rehberi ise sürekli yenilenen sorulardır.

Bu parçada, aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefenin cevapları görecelidir.
B) Felsefe anlamsız sorulardan kaçınmalıdır.
C) Felsefede yanıtlar sorulardan önemlidir.
D) Felsefede önemli olan bilgiye ulaşma çabasıdır.
E) Felsefe, hiçbir soruya yanıt bulamaz.
3. Felsefe kurgusal bir bilgidir. Zihnimizi kurcalayan tam bilmediğimiz konularda, hayal gücümüzü kullanarak kurguya başvururuz. Bu kurgulamalar sonucu, daha önce açamadığımız kapılar önümüzde bir bir aralanır. Yeni bilgiler, yeni sorgulamalara yeni sorgulamalar ise yeni kurgulara neden olur. Bu yolculuk böyle sürer gider.

Bu parçaya göre, felsefenin insan yaşamındaki işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireye yeni ufuklar açarak, yeni alanlara yönelmesini sağlar.
B) Bireyin somut düşünmesine katkıda bulunur.
C) Bireyin günlük yaşamını kolaylaştırır.
D) Sorgulamalar sonucu bireyin gerçek bilgilere ulaşmasına yardımcı olur.
E) Kurguların gerçekliği olmayan, soyut fikirler olduğu bireye kavratır.

4. Felsefe sorular sorarak yeni alanlara ulaşır. Vardığı her alanda yeni bakış açıları, yeni ifade biçimleri oluşturur. Bu ifadeler "kavramlar" olarak karşımıza çıkarlar. Felsefe durmadan ürettiği kavramlarla bilimlere kaynaklık eder, onları besler. Bilimler, felsefenin kavramlarını kullanarak çalışmalarını sürdürürler.

Bu parçada, felsefenin hangi özelliğinden söz edilmektedir?

- A) Alanının bilimlerden bağımsız olduğu
B) Bilimlerin felsefenin ürettikleriyle ilgilenmediği
C) Ürettiği kavramlarla bilimleri zenginleştirdiği
D) Bilimlerin felsefenin kavramlarını irdelediği
E) Bilimlerin sonuçlarından yararlandığı
5. Felsefe yapmayı bir otobüs yolculuğuna benzetebiliriz. Nasıl ki, gideceği yere gelen yolcu otobüsten inerse felsefenin soruları da yanıtlarına ulaştıkça, felsefeden ayrılır, ilgili bilimin sınırlarına taşınır. Felsefe her alanla ilgili sorular sorar, yanıtlanmış soruları, bilimlere teslim eder, yeni sorular alarak yolculuğuna devam eder.

Bu paragrafa dayanarak, felsefenin diğer bilimlerle ilişkisi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilimler, felsefenin sorularına önyargılı yaklaşırlar.
B) Felsefenin işlevi yanıtlanmamış soruları düzenlemektir.
C) Sorular, yanıtlanıncaya kadar felsefeye, sonrasında ise bilimlere aittir.
D) Bilimler yanıtta çok, ona nasıl ulaşıldığının üzerinde durur.
E) Felsefe, insanların sorunlarına çözüm arayan bir etkinliktir.

6. Felsefenin konuları tüm insanları ilgilendirdiği için evrenseldir. Ancak verilen yanıtlar filozofun bireysel özellikleri, yaşadığı toplum ve döneme göre farklılık gösterdiğinden öznelidir. Bu nedenle iki bin yıl önce sorulan bir soru, bugün de sorulabilir. Soru aynı olmasına rağmen, iki bin yıl önceki yanıt ile bugünkü yanıt çok farklı olacaktır.

Buna göre felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Felsefe birikerek ilerleyen bir etkinliktir.
B) Felsefe tümüyle nesnel bir bilgidir.
C) Felsefenin soruları ve yanıtları objektiftir.
D) Felsefe, soru alanını sınırlandırmalıdır.
E) Felsefenin soruları evrensel, yanıtları öznelidir.

7. Bir konu felsefe açısından ele alındığında onun diğer bilimlerin değerlendirmelerinden farklı olduğu hemen anlaşılmalıdır. Çünkü felsefe herhangi bir bilgiyi sorgularken bilginin kendi içinde tutarlı ve mantık ilkelerine uygun olmasını sağlar.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Eleştirel olması
- B) Varsayımlara dayanması
- C) Öznel olması
- D) Hayal ürünü olması
- E) Akla dayalı ve sistemli olması

8. Felsefe bir başkaldırıdır. Bu başkaldırı yıkıcı değil yapıcı bir özellik taşımaktadır. Felsefe asi bir çocuk gibi her düşünceyi onu oluşturan tüm koşulları ele alarak değerlendirir, ölçer, tartar, sonra kendi içinde bir bütün olarak yeniden kurar. Bu her yeniden kurulma felsefeye yeni bir şeyler katar.

Bu parçada felsefenin hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Sonuçların nesnel olması
- B) Subjektif olarak değerlendirilmesi
- C) Eleştirel ve dinamik oluşu
- D) Akıl ilkeleriyle tutarlı olması
- E) Bilimsel verilerden yararlanması

9. Felsefe bazı romanlarda olduğu gibi tek başına ıssız bir adada yaşayan insanın etkinliği olamaz. Çünkü böyle bir durumda insan yalnızca yaşamak için savaşmakla günlerini geçirir. Eylemleri basit tekniklerin dışına çıkmaz. En gelişmiş insan eylemi olan düşünce üretme ancak düzenli bir yerleşim ve sosyal bir çevrede, karşılıklı etkileşen insanlar arasında gerçekleşir.

Parçada aşağıdaki düşüncelerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Nerede insan varsa, orada felsefe vardır.
- B) Felsefe bilinçli bir etkinlik değildir.
- C) Felsefenin ortaya çıkması için uygun ortam gereklidir.
- D) İnsan önce kendi üzerine düşünceler üretir.
- E) Felsefe bireysel bir etkinliktir.

10. Bir filozofu dinlediğimizde, ilginç ve eğlenceli, çoğunlukla da bizi şaşırtan düşüncelerle karşı karşıya geliriz. Hayret eder, gülümser, üzülür, bazen de karamsarlığa kapılırız. Çoğunlukla da daha önce düşünüy bile kurmadığımız derin sulara yelken açarız. Sonra da, "Neden ben bunları düşünemedim?" gibi bir düşünce geçer aklımızdan. Bizler alışlagelmiş yaşamlarımızı sürdürürken, filozoflar her an yeni dünyalar kurar, keşfeder, yeniden inşa ederler.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki hangi özelliği üzerinde durulmaktadır?

- A) Gerçeğe ulaşmaya çalışan bir etkinlik olduğu
- B) İnsanların düş dünyasını zorlayan üretken ve sıradışı bir etkinlik olduğu
- C) Bu alanla uğraşmayan insanları küçümsediği
- D) Yerleşik düzeni eleştirdiği için dışlandığı
- E) Eğlenceli ama bir o kadar da korkutucu eylemler bütünü olduğu

11. Felsefe, bireyin içsel ve zihinsel üretimidir. İyi bir ressam, resim yaparak eserini somutlaştırır. Yine iyi bir marangoz hünelerini somut olarak sunabilir. Ancak bir filozofun etkinliği, hayata bakış biçiminin değişmesi ve iç dünyasının zenginleşmesi olarak gerçekleştiğinden çoğunlukla diğer insanlar tarafından fark edilemez.

Buna göre, felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Toplumsal yaşamı şekillendirir.
- B) Pratik fayda sağlar.
- C) İçe dönük zihinsel çalışmaları kapsadığından, kolaylıkla gözlenemez.
- D) Mantık ilkelerini kapsar.
- E) Bireyi, diğer bireylerden üstün hale getirir.

12. **Aşağıdakilerden hangisi felsefenin amaçlarından biri olamaz?**

- A) Rasyonel ve eleştirel düşüncenin ürünü bilgiler ortaya koymak
- B) Bilgiye ve bilgiğe ulaşma yolunda sorgulayıcı olmak
- C) Varlığın niteliği ve niceliği üzerine açıklama yapmak
- D) Deneysel verilerden bilimsel doğrulara ulaşmak
- E) Evrenin özünü anlamaya ve açıklamaya çalışmak

1. Bazıları felsefenin sadece çözümü olmayan sorunlarla ve yaşamda karşılığı olmayan fikirlerle uğraştığını zanneder. Abartarak, felsefenin “boş bir uğraş” olduğunu bile iddia edebilirler. Hayatın zaten çok hızlı olduğuna, durup soluklanarak felsefe yapmanın ise bu hızı yavaşlattığına dair fikirleri vardır. Bu durumda bazen hayatı biraz daha sorgulayan, yaşamı biraz daha didikleyen insan gördüklerinde “sen de canım felsefe yapma artık!” derler. ama unuttukları bir şey vardır. O da felsefe yapmanın boş konuşmak ve fuziliden zaman harcamanın çok daha ötesinde olduğu... Felsefe yapan kişinin hayatı doğrudan deneyimleme fırsatı yakalayıp yaşamla yüzleştiğini ıskalarlar.

Bu parçadan felsefeyle ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Yaşamın anlamını ve özünü sorgular.
B) Görünen varlığın özündeki gerçeği arar.
C) Felsefe yapmak ötekileşmek değildir.
D) Herkesin ilgilendiği bir alan olmaktan uzaktır.
E) Sıkıntılara genel-geçer soyut çözümler sunar.
2. Komedi filmi izleyen insanların çoğu seyirciyi güldüren bir sahnenin içeriğini sorgulamaz. Çoğunluğu filmin o an vermiş olduğu hazza odaklanır. Eğlenmesine bakıp çoğu sahneye güler ve sorgulamadan geçer. Ancak bir grup insan vardır ki bunlar ne hazzı ne de filmi düşünür. İçindeki bitmez tükenmez hayret duygusuyla verilenin ötesindekileri anlamaya çalışır. Görünenin arkasına ulaşmaya çalışması ise bilgelik peşinde koşan bir filozofu andırır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisinin filozofların bir özelliği olduğu söylenemez?

- A) Verileni direkt olarak kabul etmeme
B) Ön kabulleri benimseme
C) Nedenleri arama
D) Eleştirel olma
E) Merak etme
3. Bir bilim insanı kimya üzerine tekrar kimya yapamaz ama bir filozof felsefesi üzerine yeniden felsefe yapabilir. Hatta bunu felsefe için bir nevi bir gereklilik olarak bile düşünebilir. Genel olarak bilgi, ahlak, varlık üzerine sorular soran felsefe bazen de kendisine dair sorular sorup bunlara cevap aramaktadır.

Bu parçada felsefenin özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Kümülatifliği   B) Eleştireliliği   C) Refleksifliği
D) Öznelliği   E) Tutarlılığı

4. İlk Çağ filozoflarından Thales, zekanın ve bilgeliğin ölçütünün zenginlik olduğu bir dönemde yoksulluğundan dolayı İyonya halkının alay konusu olur. Thales bu duruma biraz içerler. Zeytin hasılatının az olduğu yıl, elindeki tüm parasıyla, ihtiyaç olmadığı için ucuzlamış olan ve zeytin yağı üretiminde kullanılan preslerin hepsini satın alır. Bir sonraki yıl yeniden zeytinlerin hasat zamanı geldiğinde elindeki presleri kendi belirlediği fiyattan ihtiyacı olan kişilere kiralarak çok para kazanır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Filozof ve diğer insanların önceliği farklıdır.
B) Felsefi düşünce çözümleyici ve kurgusal olandır.
C) Filozoflar yaşadıkları dünyayı anlamlandırmaya çalışan kişilerdir.
D) Felsefe, insana her olaya eleştirel bir gözle bakma alışkanlığı kazandırır.
E) Filozof, hayata dair her sorunda felsefe yapar.

5. Felsefenin toplum ve birey üzerinde yadsınamaz faydaları vardır. Bunu görmeyen bireyler ise onun gereksiz ve boş bir uğraş olduğunu düşünür. Oysaki bilim dallarının birçoğundaki gibi insana somut olarak fayda sağlamasa da değer ve düşüncelerin oluşumunda son derece önemli rol oynar. Fakat değer ve düşüncelerin insan yaşamındaki yansımaları yalnızca dolaylı olarak gözlenebilir.

Bu parçaya dayanarak felsefe ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Gündelik yaşam üzerindeki etkisini görmek güçtür.
B) Ürettiği düşünceler kendi içinde çelişki barındırır.
C) Ortaya atılan düşüncelerde bireylerin uzlaşması zordur.
D) Tüm toplumları farklı biçimlerde etkiler.
E) Sorguladığı kavramlar zamanla değişmektedir.

6. Anaksimenes “Gerçekten var olan havadır.” der. Acaba “hava” ile bize ne anlatmak ister? Her varın kaynağının “hava” olduğu mu? Yoksa metafiziksel varlıkların kökeninde de “hava”nın olduğu vurgusu mu? Fakat şu bir gerçek ki; “hava” Anaksimenes için tek bir anlama gelmez. O; yaşamdır, devinimdir, ruhtur.

Buna göre “hava” için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Görünen tüm varlıkların ardındaki görünmeyen ilkedir.
B) Evrenin temelindeki hareket ettirici ilkedir.
C) Varlığın ana maddesidir.
D) Evreni var eden unsurlardan biridir.
E) Her varın ilk maddesidir.

7. İnsanlar arasında küçük çocuklar merak duygusunu en baskın yaşayan gruptur. "Bu ne? Güneş neden gökyüzünde?" diye çevresindeki her varı hayret duygusuyla sorguluyor. Bazen bu sorular "Dünyanın doğum günü ne zaman?" "Yumurthanın da uykusu gelir mi?" sorular olduğunda yetişkinler bu soruları tedirgin ya da alaycı bir tavırla yanıtlıyor ya da geçiştiriyor. Kısa bir süre sonra çocuk bu soruların yetişkinleri sıktığının farkına varıyor. Böyle birkaç daha deneyim yaşadktan sonra da eskisi gibi sorgulamaktan uzaklaşıp sıradanlığa geçiyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Çocuklar soru sormak için soru sorarlar.
B) Yetişkinler çocuklara az zaman ayırmaktadır.
C) Çocuklar uygun soru sorma yetisine sahip değildir.
D) Çocukların merak duyguları ile filozoflarınki benzerlik taşır.
E) Yetişkinler çocuklarını sorgulamaktan uzak tutmaya çalışır.

8. Felsefe, kendine dönük düşünme içerir. Felsefe yapan zihin sadece bir nesne hakkında düşünmez. Herhangi bir varlığı düşünürken, aynı zamanda hep o varlığa ilişkin kendi düşüncesi hakkında da düşünür. O zaman, felsefe düşünce üzerine düşünce, başka bir deyişle de düşünce hakkında düşünce denebilir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliğinden söz edilmektedir?

- A) Refleksifliğinden
B) Kümülatifliğinden
C) Eleştireliliğinden
D) Öznelliğinden
E) Tutarlılığından

9. Felsefe soruları daha çok varlık, bilgi ve değer konu alanlarına aittir. Hiçbir zaman güncelliğini yitirmeyen soru tarzlarıyla her dönem kendine yeni cevaplar bulur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefi soruların özellikleri arasında yer almaz?

- A) Hakikati bulmaya yönelik sorulardır.
B) Daha çok anlam arayışında olan sorulardır.
C) Sadece somut varlıklara yönelik sorulardır.
D) Zamanın ötesindeki sorulardır.
E) Kendi başına anlamlı olan sorulardır.

10. Felsefe yapmanın şartlarından ilki, akli tırmalayan her türlü soruyu dile getirme cesareti göstermek; ikincisi de herkesçe doğal kabul edilen konuları yeniden gündeme getirmek ve onlara sorun muamelesi etmektir. Ve sonuç olarak, felsefe yapabilmek için zihin avare olmalıdır. Başka bir deyişle, herhangi bir hedefin peşinde koşması kimse engel olmamalıdır. Kafasını dağıtacak her unsurdan uzak durup sadece kendisini öğrenmeye vermelidir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi felsefe yapmanın koşulları arasında yer almaz?

- A) Hür olarak soru sorabilme gücü
B) Saplantılardan uzak durabilme
C) Diktelerden uzak kalabilme
D) Olaylara herkesten farklı bakabilme
E) Yönlendirmelere açık olabilme

11. Nil çok yoğun ve sistemli çalışan bir bankacıdır. Artık işlerden evinin işlerine yetişemediğinden dolayı evin işlerini o yokken de yapabilecek bir kadınla anlaşır. İlk görüşmelerinde, işe başlayan kadına "Bu evde her yeri dilediğin gibi temizleyebilir ve yerini değiştirebilirsin. Fakat çalışma odamdaki çekmeceye lütfen dokunma." der. Kadın, Nil evden gider gitmez büyük bir merakla çalışma odasındaki çekmeceye bakmak için odaya girer. Filozoflar da Nil'in evindeki çalışan kadın gibidir, tüm bilinmezliklerin üstüne giderler.

Bu parçadaki benzetmeye göre, filozofu çekmeceyi açmaya iten aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Merak etme
B) Yeni öğrenmelere istekli olma
C) Sınırları zorlama
D) Sorunları çözme
E) Bilinenle yetinmeme

12. Felsefe ne belli bir topluma ne de belli bir zaman periyoduna aittir. O zamanı ve çağı aşan bir disiplindir. Bu şekliyle felsefe için, zamanı aşkın bir düşünce biçimi diyebiliriz.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Sorgulayıcı olması
B) Evrensel olması
C) Tutarlı olması
D) Rasyonel olması
E) Özne olması

13. • Hilmi Ziya Ülken; felsefe, insanın varlık hakkındaki düşüncesi ve bu düşünce üzerindeki düşüncesidir.
- Platon; felsefe, diyalektik düşünme yoluyla ideaların bilgisini kavramadır.
- Kant; felsefenin görevi yanlış anlamadan doğan aldanmacaları ortadan kaldırmaktır.

Bu filozofların felsefe tanımlarından yola çıkarak felsefeyle ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisine ulaşılır?

- A) Öznelliğine
B) Eleştireliliğine
C) Kümülatifliğine
D) Tutarlılığına
E) Eleştireliliğine

14. "Felsefe ne işe yarar?" sorusunu soran kişileri artık garipsemiyorum. Çünkü bizler bu devrin ruhsuzlaştırdığı insanlarız. Gün içinde birçok kişinin elinde kitaplar yerine akıllı telefon ve türevi olan unsurlar var. Zamanın çoğunun koca bir kayba gittiğini fark etmeyip felsefeyi anlamalarını beklemek büyük bir saçmalık olur. İşin ilginç tarafı, günden güne bilgiden, değerden ve sorgulamadan uzaklaşırken kendini bilge ilan eden kişilerin sayısı artıyor.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Zaman ilerledikçe felsefenin kıymetini bilen kişilerin sayısı artıyor.
- B) Felsefe hem toplumların hem de bireylerin bilinçlenmesini sağlayan bir öğretilerdir.
- C) Filozofların çoğu aynı zamanda ruhsuz insanlardır.
- D) Felsefeye verilen önem dönemin şartlarına göre değişiklik gösteriyor.
- E) Sosyal medya felsefe sohbetleri yapılabilecek en kuvvetli alandır.

15. Felsefe, hemen hemen her insanın yüzeysel fikir sahibi olduğu fakat ayrıntılı fikre sahip olmadığı bir disiplindir. Felsefe, sorulduğunda her filozofun farklı bir tanım yaptığı düşünce biçimidir. İlk Çağ'da Pisagor'un isim verdiği "felsefe" içerisinde bilgi ve sorgulama barındırır.

Bu parçadan hareketle "felsefe" kelimesinin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgelik sevgisi
B) Hikmet
C) Doğruluk
D) Sorgulama
E) Düşünce sistemi

16. Felsefe tarihsel bir süreç içerisinde değerlendirildiğinde köklerinin Doğu medeniyetlerine ulaştığı görülür. Özellikle ahlak ve siyaset üzerinden hareketle felsefe yapıldığına ulaşılır. Felsefenin İyonya'daki çıkış serüveni ise siyaset ve ahlaktan çok uzak olan "varlık" sorunsalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi İyonya filozoflarının ilgilendiği konu olabilir?

- A) Episteme
B) Arkhe
C) Etik
D) Din
E) Politika

17. Söylediklerinize dikkat edin, düşüncelere dönüşür. Düşüncelerinize dikkat edin, duygularınıza dönüşür. Duygularınıza dikkat edin, davranışlarınıza dönüşür. Davranışlarınıza dikkat edin, alışkanlıklarınıza dönüşür. Değerlerinize dikkat edin, karakterinize dönüşür. Karakterinize dikkat edin, kaderinize dönüşür.

Mahatma Gandhi'ye ait bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Düşünce insanı inşa eder.
- B) İnsan ve kaderi arasında bir bağ vardır.
- C) Duygu ve düşünceler söylemlerin ürünüdür.
- D) Çevresel olaylar insanın düşüncelerini etkiler.
- E) İnsanın davranışları zamanla alışkanlığa döner.

18. Felsefe ne bir bilim ne de bir bilgidir. Bir tür bilme edimi de değildir. O elde var olan bilgiler üzerine bir düşüncedir. Bu sebeple Kant, felsefeyi öğrenemediğimizi söylüyor. Kant'a göre öğrenilebilecek şey felsefe yapmaktır. Felsefe yapmanın yolu da insanın kendi düşüncesini, başkalarının düşüncesini, dünyayı toplumu, yaşanan deneyimlerin izlerini sorgulayarak kendi içinde öğrenilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Bilim ve düşüncenin arasındaki sıkışmışlık felsefedir.
- B) Filozofların yaşantısını ve düşünce tarzını benimsemek felsefe yapmanın başlangıcıdır.
- C) Felsefe öğrenilmez, felsefe yapmak öğrenilir.
- D) Felsefe bir uzmanlık alanıdır.
- E) Kendi kendini sorgulayan her insan filozof olur.

|| 2. ÜNİTE

Felsefe ile Düşünme

► Felsefe ile Düşünme.....	20
----------------------------	----

1. Bilgi dil ile aktarıldığına göre, dilin doğruları ifade edip edemeyeceği sorgulanmalıdır. Bu sorgulama nesne ile insanın onunla ilgili yargıları arasındaki bağın çözülmesi ile olmaktadır. Bu yüzden felsefenin amacı dilin çözümlenmesi olmalıdır. Felsefe tutarlılık ilkesine göre dili çözümlemelidir.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil, bilgi aktarımında yetersizdir.
B) Düşünce, dile bağlı olmaksızın gelişir.
C) Felsefenin amacı dili çözümlenektir.
D) Dil ile gerçeklik arasında ilişki yoktur.
E) Bilgilerimiz gerçeğe ulaşamaz.

2. Gerçeklik; nesne, durum veya olayların varlığını belirten bir kavramdır. Varoluşu belirleyen bu kavram ideal ve real olmak üzere ikiye ayrılır. İdeal gerçeklik, düşünsel varlık alanını nitelerken real gerçeklik somut olarak var olan varlıkları niteler.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki real-ideal gerçeklik eşleştirmelerinden hangisi hatalıdır?

Real	İdeal
A) Masa	Üçgen
B) Telefon	Hayalet
C) Araba	Oksijen
D) Nasrettin Hoca	Deniz kızı
E) Ağrı Dağı	Kaf Dağı

3. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde akıl yürütme türlerinin tamamı bir arada verilmiştir?

- A) Tümevarım, Analoji, Tümdengelim
B) Tümdengelim, Görüş, Analoji
C) Argüman, Analoji, Tümevarım,
D) Tümevarım, Görüş, Analoji
E) Tümevarım, Önerme, Argüman

4. Erva üç yaşındadır ve havuçlu keki çok sever. Nisa üç yaşındadır ve havuçlu keki çok sever. Yiğit üç yaşındadır ve havuçlu keki çok sever. O hâlde üç yaşındaki tüm çocuklar havuçlu keki çok sever.

Bu akıl yürütme aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Tam tümevarım
B) Eksik tümevarım
C) Analoji
D) Tutarlılık
E) Geçerlilik

5. Aşağıdakilerden hangisi önerme değildir?

- A) Bütün insanlar ölümlüdür.
B) Tüm çiçekler kırmızıdır.
C) Bazı kuşlar uçar.
D) Atkımı ver!
E) Emre askerdir.

6. Aşağıdaki önermelerden nicelik olarak hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Kimi arabalar dört tekerlekli.
B) Bazı öğrenciler gözlüklüdür.
C) Bir kısım böcekler kısaçlıdır.
D) Birtakım babalar otoriterdir.
E) Bu kalem kalın uçludur.

7. Aşağıda verilenlerden hangisi tümel olumsuz önerme örnektir?

- A) Bazı camlar kırılğan değildir.
B) Kimi şehirler büyükşehir değildir.
C) Ayşe tembel bir öğrenci değildir.
D) Hiçbir çiçek kış ayında açmaz.
E) Bütün kalemler yazandır.

8. I. Gelse de bir görsem.
II. Bu kalem kimin?
III. $2 + 2 = 4$
IV. Bütün ayakkabılar rahattır.

Yukarıda verilenlerden hangileri önerme olarak adlandırılır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) III ve IV   E) I, II, III ve IV

9. Akıl yürütme oluştururken sonuca varmayı sağlayan önermeler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıyas   B) Çıkarım   C) Öncül
D) Analoji   E) Argümantasyon

10. Tüm önermeler cümlelerden oluşmaktayken her cümle bir önerme değildir. "Evde ekmek var mı?" "Çabuk yerine otur!" ya da "Sınavdan yüksek alsam keşke." gibi cümleler önerme değildir. "Bütün bisikletler iki tekerleklidir." "Bazı civcivler sarıdır." gibi cümleler önerme olarak ifade edilir.

Buna göre, bir cümlenin önerme olmasının temel koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yargı bildiriyor olması
B) Bir yüklemle sahip olması
C) Bir özneye sahip olması
D) Duyguları yansıtır olması
E) Eyleme dönük olması

11. Gerçekliğin insan zihnine bağlı olması ---- gerçeklik, insan zihninden bağımsız var olan maddesel olanlara ise ---- gerçeklik denir.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangisi gelmesi gerekir?

- A) ideal – real   B) real – ideal
C) somut – soyut   D) madde – ruhsal
E) doğal – nesnel

12. "Hiçbir kahve katı değildir." Önermesi nitelik ve nicelik yönünden nasıl bir yapıdadır?

- A) Tikel olumsuz   B) Tümel olumsuz
C) Tikel olumlu   D) Tümel olumlu
E) Tekil olumsuz

13. Önermeler, mantıksal akıl yürütme sürecindeki temel öğelerden biridir. Herhangi bir durum hakkında doğru ya da yanlış yargı bildiren ifadelere önerme adı verilmektedir. Filozofların da akıl yürütme yaparken kullanmış oldukları önermeler yapısal açıdan da önem taşımaktadır. Örneğin, her cümle önerme cümlesi olamaz. Bu sebeple bazı filozoflar özellikle metafizik bilgisi içeren cümlelerin önerme kabul edilemeyeceği vurgusunu yaparlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi önerme kabul edilebilir?

- A) Ruh ölümsüzdür.
B) Felsefe yapmak için çok okumalısın.
C) Kant kaçınıcı yüzyılda yaşamıştır?
D) Nietzsche bir filozoftur.
E) Düşün! Sus, sadece düşün!

14. İnsanın varlık, olay veya ortaya atılan düşüncelere karşı bir anlayış geliştirmesi beklenir. Anlayış geliştirme, insanın hayatı anlaması, hayata dair ilke ve kurallar koyabilmesinde saklıdır. Bunun temelini de kişinin eğitimi, yaşadığı çevre, inanç ve kültürü belirler.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisinin vurgusu yapılmıştır?

- A) Görüş   B) Önerme   C) Argüman
D) Argümantasyon   E) Akıl yürütme

15. Aşağıdakilerden hangisi ideal gerçeklik örneği kabul edilebilir?

- A) Süt kutusu   B) Beyin   C) Filozof
D) Gandhi   E) Ruh

1. Dil ile felsefe birbirini destekleyerek "dil felsefesi"ni ortaya çıkarırlar. Dil ne kadar zenginse felsefesi de o kadar zengindir. Dil ile felsefe birbirlerini destekledikleri oranda ilerleme kaydederler.

Bedia Akarsu'ya ait bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Dil insanın duygu ve düşüncelerini dışa vurmasını sağlar.
B) Felsefi düşünce ve dil arasında ters orantı vardır.
C) Dili gelişmiş milletlerin felsefesi de gelişmiştir.
D) Filozof dilini kullanarak deneysel felsefe yapar.
E) Dil felsefesi felsefenin en önemli alt disiplindir.

2. I. Argümanın ya da argümanı oluşturan önermelerin kendi içinde veya birbiriyle uygunluğudur.
II. Özneleri ve yüklemeleri aynı olmasına rağmen nitelik ve nicelik bakımından farklı iki önermenin birbirleriyle aynı olmama hâline denir.

Yukarıdaki numaralandırılmış tanımlar sırasıyla aşağıdaki seçeneklerde yer alan kavramlardan hangisine aittir?

- A) Çelişiklik – geçerlilik
B) Tutarlılık – geçerlilik
C) Çelişiklik – tutarlılık
D) Tutarlılık – çelişiklik
E) Geçerlilik – çelişiklik

3. **Aşağıdakilerden hangisi felsefe sorusu niteliği taşımaz?**

- A) Ortak estetik yargı var mıdır?
B) Doğru bilginin kaynağı nedir?
C) Evrensel ahlak yasası var mıdır?
D) İnsan ahlaki eylemlerinde özgür müdür?
E) I.Dünya savaşı'nın tarihi nedir?

4. **Aşağıdakilerden hangisi dilin işlevlerinden biri ola-maz?**

- A) Düşünce ve duygu aktarımı
B) Sosyalleşme
C) İletişim kurma
D) Yazma
E) Sembolleştirme

5. S. Toulmin'e göre bir iddiayı desteklemek için öne sürülen haklı gerekçelere "argüman" denir. İddiaları dayandıkları veriler ile ilişkilendirme ve uygun gerekçeleri yapılandırma sürecine ise "argümantasyon" adı verilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Argümantasyon bir süreç, argüman ise bu sürecin ürünüdür.
B) Tüm filozofların bir konu üzerindeki argümanı aynıdır.
C) Felsefe sorularının cevaplarına argüman denir.
D) Argüman akıl yürütme ilkelerinden bağımsızdır.
E) Argümantasyon, argümanların sonucunda elde edilir.

6. **Wittgenstein** : Dilimin sınırları varlığımın da sınırlarıdır.

Heidegger : Dil varlığın evidir.

Herakleitos : İnsanlar onu anlamadılar, onu işitmeden önce...

Düşünürlerin dil ile ilgili bu sözlerinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Varlık dile, dil düşünceye şekil verir.
B) Dil bilimlerin oluşmasını sağlar.
C) Varlık ve dil arasında ters orantı vardır.
D) Dil hem düşünceyi aktaran bir araç hem de kendi içinde inşa edildiği canlı bir yapıdır.
E) Toplum dilin gelişmesini sağlar.

7. Kavramlar nesnelerin insan zihnindeki tasarımıdır. Terim ise bu tasarımların tek bir sözcükle ifade edilmesidir. Örneğin, ağaç kavramı ağaç nesnesi hakkında bildiklerimizin tümünü, tek bir sözcükle ifade eder. Ağaç hakkında artan bilgi birikimimiz, ağaç kavramının içini gün geçtikçe daha çok doldurur.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Kavramlar düşüncenin içine girdiği kaplara benzer.
B) Düşüncemizin temel unsuru terimdir.
C) Kavramları insan dış dünyadan bağımsız şekilde kendi üretir.
D) Terim zihindeki tasarımlardır.
E) Kavramlar dil ile ifade edilir.

8. Eğer öncüller yanlışsa akıl yürütme geçersiz olur. Düşüncesini mantıksal dille ifade etmek isteyen bir kişi doğru dille ilgilenmek zorundadır. Dil ve mantık ilişkisi filozofları kesinlik arayışına götürmüştür. Filozoflar düşüncelerini kesin bir dille getirebilmenin yollarını ararken başarmak için dili kullanmışlardır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Akıl yürütmenin sonucu yanlışsa öncüller yanlış demektir.
B) Önergelerin yanlış olması öncülü yanlış yapar.
C) Geçerli bir akıl yürütmenin temel kuralı öncüllerin yeterli ve doğru olmasıdır.
D) Dil filozofların düşüncelerini kesin olarak aktarabilmeleri için bir araçtır.
E) Filozoflar akıl yürütmeler aracılığıyla görüşlerinde nesnellığe ulaşır.

9. Bütün ağaçlar yeşildir.
Meşe bir ağaçtır.
O hâlde, meşe de ağaçtır.

Bu akıl yürütme aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Tümevarım   B) Tümdengelim   C) Analoji
D) Argüman   E) Deney

10. Söz ola kese savaşı
Söz ola kestire başı
Söz ola ağulu aşu
Bal ile yağ ede bir söz.

Yunus Emre'ye ait bu dörtlükten hareketle dil ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Dil yaşayan bir canlıdır.
B) Bir kültürde ne varsa dilde karşılığı vardır.
C) Kişinin dili kullanırken seçtiği sözler iletişimi etkiler.
D) Dilin zenginliği, kültürün zenginliğidir.
E) Felsefe dil ile yapılır.

11. Aşağıdakilerden hangisi nicelik bakımından "tekil" nitelik bakımından "olumlu" bir önermedir?

- A) Bazı kadınlar annedir.
B) Kimi çalışanlar fazla mesai yapar.
C) Tüm tohumlar çiçek verir.
D) Ömer otuz üç yıllık esnafıdır.
E) Sandalye beş ayaklı olamaz.

12. Bir kişinin herhangi durum, olay ve nesne ile ilgili henüz kanıtlanmamış yargılara aşağıdakilerden hangi isim verilir?

- A) Görüş   B) Argüman   C) Tümevarım
D) Tümdengelim   E) Analoji

13. Aşağıdakilerden hangisi nicelik bakımından tekil nitelik bakımından olumsuz bir önermedir?

- A) Tüm filozoflar düşünür.
B) Descartes rasyonalist bir filozoftur.
C) Bazı filozoflar pozitivisttir.
D) Hiçbir bilim insanı metafizikle ilgilenen değildir.
E) Thales Orta Çağ'da yaşamış bir filozof değildir.

1. Hegel ve Descartes rasyonalist filozoflardır. Descartes Kartezyen felsefenin kurucusudur. O halde Hegel de Kartezyen felsefenin kurucusudur.

Bu çıkarıma ulaşan bir kişi aşağıdakilerden hangisini kullanmıştır?

- A) Tümdengelim   B) Tümevarım   C) Analoji
D) Argüman   E) Öncül

2. **Aşağıdaki sorulardan hangisi felsefe sorusu niteliği taşımaz?**

- A) Evrensel doğru bilgi mümkün müdür?
B) Bir şey gerçekten var mıdır?
C) Ortak estetik yargılardan söz edilebilir mi?
D) İnsan ahlaki eylemlerinde özgür müdür?
E) Farabi kaç yılında dünyaya gelmiştir?

3. **Aşağıdaki önermelerden hangisi nicelik bakımından diğerlerinden farklıdır?**

- A) Tüm insanlar iki ayaklıdır.
B) Bütün bardaklar camdır.
C) Hiçbir kurbağanın kuyruğu yoktur.
D) Bazı bilim insanları filozoftur.
E) Öğrencilerin tamamı çalışkandır.

4. **Gerçeklik ve doğruluk kavramlarıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?**

- A) Gerçeklik, ideal ve real gerçeklik olmak üzere ikiye ayrılır.
B) Doğruluk, var olana ilişkin yargıların konusudur.
C) Gerçeklik, nesne olay ve durumların varlığını belirtir.
D) Doğruluk, gerçeğin yorumlanma halidir.
E) Gerçeklik, doğruluğun sözlü dile getirilmesidir.

5. Analoji özelden özele yapılan bir akıl yürütme biçimidir. Özel durumlar arasındaki benzerliklere dayanmaktadır. İki durumun, olayın ya da varlığın arasındaki benzeşimden ortaya çıkar.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi analoji örneği olarak kabul edilir?

- A) Tüm çiçekler güzel kokar.
Papatya çiçektir.
O hâlde, papatya da güzel kokar.
B) Bakır metaldir, ısıtılınca genişler.
Çinko metaldir, ısıtılınca genişler.
O hâlde, bütün metaller ısıtılınca genişler.
C) Bütün insanlar ölümlüdür.
Thales de bir insandır.
O hâlde Thales de ölümlüdür.
D) Antalya Akdeniz bölgesinde bir şehirdir ve mandalina yetişir.
Mersin Akdeniz bölgesinde bir şehirdir.
O hâlde Mersin'de de mandalina yetişir.
E) Şahin bir kuştur ve hızlı uçar.
Kartal bir kuştur ve hızlı uçar.
O hâlde bütün kuşlar hızlı uçar.

6. Öncüllerden sonuç çıkarıp daha önceden doğru olduğu bilinen ya da kabul edilen önermeler üzerinden ayrı ve farklı bir önermeye ulaşma işlemidir.

Bu açıklama, aşağıdaki kavramlardan hangisine ait olabilir?

- A) Argüman   B) Görüş   C) Kavram
D) Akıl yürütme   E) Terim

7. Kişinin zihnindeki kavramla dış dünyadaki nesne uyuşur. Örneğin, "Dışarıda kar yağıyor." önermesinin doğruluğu, dışarıda karın yağma ya da yağmama durumuyla ölçülür.

Bu parça aşağıdaki kavramlardan hangisine açıklama niteliği taşımaktadır?

- A) Doğruluk   B) Gerçeklik   C) Argüman
D) Tutarlılık   E) Görüş

8. Soran dağları aşmış, sormayan düz yolda şaşmış. Soru sormak sağlıklı iletişim için de felsefe yapmak için de çok önemlidir. Doğru zamanda doğru soruyu bulmak bu iletişimi güçlendirir. Felsefe soruları bu noktada diğerlerinden farklıdır. İçerisinde derin anlamlar bulunduran çok cevaplı sorulardır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi felsefe sorusudur?

- A) Hıçkırık nedir, nasıl oluşur?
B) Yutkunma nasıl gerçekleşir?
C) Saçı olmayanlar kel midir?
D) Mikropların yayılma hızı nedir?
E) Evrensel doğru bilginin kaynağı nedir?

9. Önergelerin analitik ve sentetik olarak ayrırılması ile ilgili çalışma yapan filozof Kant'tır. Analitik önermelerde özne ve yüklem arasında içleme ilişkisi bulunmaktadır. Sentetik önermede ise özne ile yüklem arasında içleme ilişkisi yoktur.

Buna göre aşağıdaki önermelerden hangisi analitik önerme değildir?

- A) Beyaz, ak olandır.
B) Madde iletkenidir.
C) Bekâr, evli olmayandır.
D) Cisim yer kaplayandır.
E) Üçgen üç kenarlıdır.

10. Temellendirme, ileri sürülen bir görüş için herhangi bir sebep bulma işlemine denir.

Bu tanımdan hareketle aşağıdaki yargıdan hangisi temellendirme örneği kabul edilebilir?

- A) Bütün mantık önermeleri doğru ya da yanlıştır.
B) Aristoteles Platon "idea"yı başka bir evrende olduğunu iddia ettiği için onu eleştirdi.
C) Bilgi kuramı doğru bilginin elde edilme sürecini, evrenselliğini konu edinir.
D) Bazı felsefe konuları diğerlerine göre daha ağır kavramlar içerir.
E) Bütün filozoflar meraklı ve eleştirel yapıya sahiptir.

11. Yanlış ya da doğru bir değeri olan, yargı bildiren cümlelere önerme denir.

Bu tanımdan hareketle aşağıdakilerden hangisi önerme değildir?

- A) Ruh ölümsüzdür.
B) Yok artık!
C) Isparta Türkiye'nin başkentidir.
D) Akıl yürütme nedir?
E) Umarım, şuurlu bir genç olursun.

12. Üç tür tümevarım vardır: Tam, basit ve bilimsel tümevarım. Tam tümevarımda dile getirilen yargı bütün özneyi kapsar. Ama bu tarz yargıların sayısı azdır. Basit tümevarımda da dile getirilen yargı öznenin sadece bir kısmını kapsar. Bilimsel tümevarımda ise bilimsel yöntem ve tekniklerle olgunun bütünüyle ilgili yargıya ulaşmaya çalışılır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi basit tümevarım örneği değildir?

- A) Sokrates insandır ve ölümlüdür.
Thales insandır ve ölümlüdür.
O hâlde, bütün insanlar ölümlüdür.
B) Meşe bir ağaçtır ve yeşildir.
Söğüt bir ağaçtır ve yeşildir.
Çam bir ağaçtır ve yeşildir.
O hâlde, tüm ağaçlar yeşildir.
C) Bakır metaldir, ısıtılınca genişler.
Demir, metaldir, ısıtılınca genişler.
Çinko metaldir, ısıtılınca genişler.
O hâlde, tüm metaller ısıtılınca genişler.
D) Ocak bir aydır ve soğuk geçer.
Ekim bir aydır ve soğuk geçer.
O zaman, bütün aylar soğuk geçer.
E) Kant bir insandır eve filozoftur.
Nietzsche bir insandır ve filozoftur.
O hâlde, tüm insanlar filozoftur.

13. Aşağıdakilerden hangisi önermenin özelliklerinden biridir?

- A) Yargı bildirir.
B) Soru cümlesidir.
C) Metafiziksel kavramlar barındırır.
D) Duygu ve durum bildirir.
E) Arzu ve dua içerir.

1. Felsefe sorularında amaç; yeni bir ilişki, kavrayış ve anlayışa hizmet edecek biçimde sorgulamaya başlamak. Felsefe bireysel bir keşiftir. Bu sebeple de her filozofun kendiyile özdeşleşmiş sözleri bulunmaktadır. Söz gelimi Descartes'in "Düşünüyorum, öyleyse varım" sözü buna örnektir. Felsefede önemli olan doğru soru sormaktır. Çünkü doğru soru sormadıkça ne filozof olunur ne de özdeşleşmiş sözler doğar...

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi felsefe sorusu olarak kabul edilebilir?

- A) Atlar ayakta mı uyur?
B) Uzaylılar var mıdır?
C) Aç kalınca mı yemek yenir?
D) Bir varlığın aynadaki görüntüsü nasıl oluşur?
E) Varlığın mahiyeti nedir?

2. Dil insanların doğuştan sahip olduğu fakat toplum içinde geliştirdiği bir yetidir. İnsan yaşamı anlamayı ve aktarmayı dil aracılığı ile yapar. Düşünme, önermeler ve çıkarımlar arası bağlantı kurmaktır. İnsan dile dökmeden gerçeği anlayamaz.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dil aktarımdır.
B) Dil düşünceyi, düşünce dili güçlendirir.
C) Dil, düşünceyi ifade gücüdür.
D) Dil, gözlem ve deney sonucu kuvvetlenir.
E) Dil düşüncenin ürünüdür.

3. **Jaspers** : Sorunun olmadığı yerde cevap da yoktur.

Farabi : Sözün gerçeği sorudur.

Mevlana: Hastanın hatırını soruş dostluğu, birliği temin etmek içindir.

Bu bilgilerden hareketle soru sormanın işlevi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Duruma ve konuya uygun soru sormak doğru yanıtı götürür.
B) Merak soru sormayı beraberinde getirir.
C) Soru sormak hafızayı kuvvetlendirir.
D) Her soru tek cevaptan oluşur.
E) Filozofun anahtarı soru sormaktır.

4. Bir argümanın geçerli olabilmesi için , önermelerin verdiği bilginin doğru olması beklenir. Başka bir deyişle, bir argümanın geçerliliği, mantık ve bilgi açısından doğru olmasına bağlıdır. Bunlardan biri eksikse o argüman hatalı ya da zayıf olarak kabul edilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi geçerli bir argüman değildir?

- A) Tüm meslekler değerlidir.
Hırsızlık da meslektir.
O halde, hırsızlık da değerlidir.
B) Tüm kuşlar kanatlıdır.
Şahin bir kuştur.
O hâlde, şahin de kanatlıdır.
C) Metal olan demir ısıtılınca genişler.
Metal olan bakır ısıtılınca genişler.
O hâlde, bütün metaller ısıtılınca genişler.
D) Bütün çiçekler bitkidir.
Bütün papatyalar çiçektir.
O hâlde, bütün papatyalar bitkidir.
E) Felsefe okursam sorgulayıcı olurum.
Felsefe okudum.
O hâlde, sorgulayıcı oldum.

5. Görmediğim, duymadığım ve dokunmadığım bir varlığın olduğunu düşünmek çok saçma! Bazı insanlar insanın zihninin dışında da bir varlık alanı olduğunu düşünüyorlar. Oysaki varlık insanın zihin aleminde saklı.

Bu parçadaki görüşlere sahip biri aşağıdaki varlıkların hangisinin varlığını kabul eder?

- A) Sokrates   B) Zeus   C) Dörtgen
D) Trafik canavarı   E) Deniz kızı

6. Kant aydın, akıllı ve Alman bir filozoftur.
Hegel aydın, akıllı ve Alman filozoftur.
O hâlde, Hegel de filozoftur.

Bu akıl yürütme türü aşağıdakilerden hangisine örnek olma niteliği taşır?

- A) Tam tümevarım   B) Tümdengelim
C) Eksik tümevarım   D) Analoji
E) Temellendirme

7. Bütün filozoflar refleksif düşünür.
Sokrates filozoftur.
O hâlde ----.

Bu akıl yürütme örneğinin doğru olabilmesi için boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanmalıdır?

- A) Sokrates refleksif düşünen bir filozof değildir
B) Platon da bir filozoftur
C) Sokrates de refleksif düşünür
D) Platon ve Sokrates refleksif düşünür
E) Filozofların hepsi düşünür

8. Gerçeğin iki türü vardır; ideal ve real gerçeklik. Bu iki gerçeklik türü de birbirinden farklıdır. Real olan gerçeklik, zaman ve mekan içerisinde yer alır. Kendi içinde bir oluş halindedir. Oluş, başka şekillere girme değişme halinde olmak demektir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi real gerçeklik kategorisinde yer alır?

- A) Keloğlan
B) Peri kızı
C) Anka kuşu
D) Nasrettin Hoca
E) Rasyonel sayılar

9. Kavram yanlışlığı; kişinin herhangi bir kavramı anladığı şeklin, kavramın ortaklaşa kabul edilen anlamından önemli derecede farklılık göstermesi durumudur.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisi kavram yanlışlarının nedenlerinden biri olamaz?

- A) Ön yargılar
B) Kesinliği bilinmeyen fikirler
C) Yanlış anlamalar
D) Gerçekliğe dair yanlış anlamalar
E) Akıl yürütme biçimi

10. Aşağıdaki önermelerden hangisi duyu deneyimine bağlı kalmadan doğruluğu ispatlanabilir bir önermedir?

- A) Erva, Ömer'den uzundur.
B) Kar yağıyor.
C) Kebap acılı ve baharatlıdır.
D) Muzun rengi sarıdır.
E) $5 + 5 = 10$ 'dur.

11. Aşağıdaki önermelerden hangi ikisi nitelik ve nicelik bakımından aynıdır?

- A) Bazı hayvanlar evcildir.
Bazı problemler kolay değildir.
B) Tüm çiçekler güzel kokar.
Hiçbir ev temelsiz değildir.
C) Bütün portakallar turuncudur.
Bazı insanlar şeker hastasıdır.
D) Kimi önermeler analitiktir.
Bazı şarkılar hareketlidir.
E) Ali ve Ayşe evlidir.
Fatma ve Yiğit arkadaş değildir.

12. "Kant filozoftur." önermesi "Kant" diye adlandırdığımız kişinin filozof olması hâlinde doğru, olmaması halinde ise yanlış değeri almaktadır. Buna karşılık "Kant" kendi başına ne doğrudur ne yanlıştır; fakat o gerçek bir varlıktır.

Buna göre doğruluk ve gerçeklik ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Doğruluk, bilginin nesneye uygunluğudur.
B) Doğruluk, düşünceye bağlı olandır.
C) Gerçeklik, insan zihninden bağımsızdır.
D) Gerçeklik bir tür var olma çeşididir.
E) Doğruluk bir değerdir.

13. Felsefe öğretmeni Naime Hanım ahlak felsefesi dersinde sınıfa bir soru yöneltmiş ve Erva ile Emre'den aşağıdaki cevapları almıştır.

Erva : Ahlak insanın iradesinin dışında doğaüstü bir güç tarafından belirlenmiştir.

Emre : Bence ahlak insan zihninin oluşturmuş olduğu bir üründür.

Bu cevaplara göre öğretmenin sorusunun aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Evrensel ahlak yasası var mı?
B) Ahlaki eylemlerin amacı nedir?
C) Ahlak öznel midir nesnel mi?
D) İnsan ahlaki eylemde bulunurken özgür müdür?
E) Ahlakın kaynağı nedir?

14. Tüm bilimsel çalışmalarda akıl yürütme yöntemleri kullanılır. Söz gelimi doğada hastalıklara şifa olması için yeni bitkiler aranır. Bilim insanları bu araştırmalarda keşfedilen yeni bitkileri var olanlarla kıyaslarlar. Böylece o bitkinin tedavi yöntemine uygunluğunu saptarlar.

Bu parçada sözü edilen bilim insanlarının kullandıkları akıl yürütme hangisidir?

- A) Tümevarım   B) Tümdengelim   C) Analoji
D) Argüman   E) Görüş

15. Ela gözlüklüdür.
O hâlde Ela sarışındır.

Bu çıkarımın geçerli bir akıl yürütme olabilmesi için öncül olarak aşağıdakilerden hangisi eklenmelidir?

- A) Bütün sarışınlar gözlüklüdür.
B) Bütün gözlüklüler sarışındır.
C) Bazı gözlüklüler sarışındır.
D) Bazı sarışınlar gözlüklü değildir.
E) Bazı gözlüklüler sarışın değildir.

16. Filozofların hepsi çeşitli konular hakkında farklı düşünce geliştirirler . hatta bazen, aynı konu üzerinde uyuşamazlar. Tıpkı; Hegel'in tarihi keşfederken Schopenhauer'un tarihten vazgeçmesi gibi.

Bu parçadan felsefi düşünce ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Birikimli olarak ilerlediği
B) Kesin doğru kabul edilen bir sonuca ulaşmadığı
C) Çağın değerlerine bağlı kaldığı
D) Bilimsel düşüncenin etkisi altında olduğu
E) Soruların kendi cevaplarını içinde olduğu

17. "Hiçbir iki ayaklı dört ayaklı değildir." önermesinin nice-lik olarak tikel nitelik olarak olumlu hali aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı iki ayaklılar dört ayaklı değildir.
B) Kimi iki ayaklılar dört ayaklıdır.
C) Tüm iki ayaklılar dört ayaklıdır.
D) İki ayaklılar dört ayaklı değildir.
E) Bazı dört ayaklılar iki ayaklıdır.

18. Ayşegül derslerine çalışırsa sınıfını geçer.
Ayşegül derslerine çalışıyor.

Bu akıl yürütmede --- olan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) O hâlde, Ayşegül, başarılı bir öğrencidir.
B) O hâlde, Ayşegül çalışkandır.
C) O hâlde, Ayşegül sınıfını geçer.
D) O hâlde Ayşegül, takdir belgesi alır.
E) O hâlde Ayşegül, derslerini önemsiyordu.